

Kirkkohallituksen yleiskirje nro 20/2015

09.10.2015

KIRKON TOIMINTATILASTOJEN JA TILASTOJÄRJESTELMIEN UUDISTAMINEN

Yleistä

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon toimintaa kuvaavia tilastotietoja keräävät Kirkkohallituksen hallinto-osasto, Kirkon työmarkkinalaitos ja Kirkon tutkimuskeskus. Vuosittain kaikista Suomen seurakunnista kerättävät tiedot muodostavat laajan kokonaisuuden. Tilastojen käytettävyys on nykyisellään rajallista, sillä tietoja julkaistaan vakimuotoisesti vain Tilastollisessa vuosikirjassa ja Sakastissa. Tiedot kerätään kerran vuodessa, ja siksi ne eivät kaikissa tapauksissa ole luotettavia. Kirkon nelivuotiskertomuksessa julkaistaan tilastotietoja, jotka Kirkon tutkimuskeskus kerää seurakunnilta neljän vuoden välein. Tietojen pohjalta nelivuotiskertomuksessa analysoidaan kirkossa ja sen toimintaympäristössä tapahtuneita muutoksia. Kirkon työntekijöille tehdystä kyselystä on käynyt ilmi, että edellä mainittujen tilastojulkaisujen käyttö seurakunnissa on vähäistä.

Tilastotuotantoprosessia uudistetaan parhaillaan. Uudistamisen tavoitteena on, että kirkon toimintaa kuvaavat tilastot tulevat laajasti saataville verkkoon. Uudistuksen jälkeen tiedot ovat julkisesti saatavilla ja monipuolisesti ja helposti hyödynnettävissä. Tämä hyödyttää kokonaiskirkon ja seurakuntien päätöksentekijöitä resurssien taloudellisessa ja järkevässä kohdentamisessa. Uudistus palvelee myös kirkon edunvalvontaa silloin, kun kirkon toimintaa – nykyään yhä useammin – perustellaan julkisessa keskustelussa.

Uudella tilastointitavalla kerättävä tieto on nykyistä monipuolisempaa ja toimintaa paremmin kuvaavaa. Uusi yhtenäinen prosessi vähentää seurakuntien työmäärää ja parantaa tietojen luotettavuutta. Tähän saakka seurakunnat ovat vuosittain tammikuussa koonneet manuaalisesti yhteenvetoja edellisen vuoden toiminnasta, mikä työvaihe poistuu. Tilastotuotannon uudistamisen yhteydessä seurakuntien käytössä olevat toiminnanohjausjärjestelmät päivitetään uusia toimintatilastolomakkeita vastaaviksi.

Nykytilanne

Vuosittaiset toimintatilastot kerätään nykyisin seurakunnilta seitsemällä lomakkeella (A3–A6 ja A12–A14), joiden aiheina ovat: yleinen seurakuntatyö, varhaiskasvatus- ja nuorisotyö, diakonia, lähetys, perheasiat, palveleva puhelin ja sairaalasielunhoito. Nelivuotiskertomuksen tiedot kerätään yhdeksällä lomakkeella erikseen seurakunnilta (lomakkeet B1–B9) ja seurakuntayhtymiltä (lomakkeet C1–C9). Tilastovuodesta 2013 alkaen väestömuutoksia, avioliittoja ja rippikouluja koskevat tiedot on tuotettu suoraan kirkon yhteisestä Kirjuri-jäsentietojärjestelmästä.

Toimintaa koskevien tilastotietojen uudistaminen

Kirkkohallituksen asettama tilastotyöryhmä on kirkkohallituksen virastokollegion toimeksiannosta valmistellut seurakuntien toimintaa kuvaavien tilastojen tietosisällön ja tietojen keräystavan uudistuksen. Toiminnasta kerättävä tietosisältö on laadittu mahdollisimman selkeäksi ja helposti kerättäväksi. Toimintatilastot kerätään jatkossa pääasiassa tapahtumatasolla. Nykyisen kaltaisista tehtävälakokohtaisista tilastolomakkeista luovutaan. Tilastoitavat tiedot kerätään joko suoraan seurakuntien käytössä olevista toiminnanohjausjärjestelmistä tai Kirkkohallituksen seurakuntien käyttöön hankkimalla, seurakunnalle maksuttomalla tiedonkeruuohjelmistolla. Tilastotiedot tallennetaan lomakkeille sitä mukaa kuin seurakunnassa on toimintaa ja tapahtumia. Kerran vuodessa kerättävien tietojen määrä tulee jäämään vähäiseksi.

Tilastoinnin uutta tietosisältöä ja tiedonkeruuohjelmistoa pilotoidaan seurakunnissa lokakuun 2015 aikana. Kirkkohallitus lähettää otannalla valituille seurakunnille pyynnön osallistua pilotointiin.

Uudistuksen aikataulu

Kirkkohallituksen ja seurakuntien käytössä oleva Sertika-järjestelmä poistuu käytöstä vuonna 2018. Järjestelmä korvataan vaiheittain erillisellä tiedonkeruuohjelmistolla ja raportointivälineellä.

Vuosi 2016

Nelivuotiskertomuslomakkeilla B ja C kysyttävät tiedot vuodelta 2015 kootaan uudella tiedonkeruuohjelmistolla tammi-helmikuussa 2016. Ohjeet ja tarkka aikataulu julkaistaan yleiskirjeessä joulukuussa 2015. Kirkon tutkimuskeskuksessa yhteyshenkilönä toimii tilastoasiantuntija Elina Lindroos, puh. 09 1802 249, elina.lindroos(at)evl.fi.

Toimintatilastoja koskevat A-lomakkeet toimitetaan entiseen tapaan.

Kirkon palvelevan puhelimen toimintatilastot on uudistettu ja ne otetaan käyttöön 1.1.2016 lähtien. Seurakunnat tallentavat vuoden 2015 tilastotiedot entiseen tapaan Sertika-järjestelmään. Tilastovuotta 2016 koskevat tiedot tallennetaan uudella sähköisellä tiedonkeruuohjelmistolla. Palvelevan puhelimen tilastoinnin yhteyshenkilönä toimii asiantuntija Titi Gävert, puh. 09 1802 261, titi.gavert(at)evl.fi.

Vuosi 2017

Seurakunnat toimittavat tilastovuotta 2016 koskevat *toimintatilastotiedot* nykyisillä lomakepohjilla entiseen tapaan Sertika-järjestelmään tammikuussa 2017.

Samaan aikaan (1.1.2017 lähtien) seurakunnissa otetaan käyttöön uusi tiedonkeruuohjelmisto, johon seurakunta tallentaa tilastotiedot vuoden 2017 alusta. Toiminnanohjausjärjestelmiä käyttävät seurakunnat tallentavat vuoden 2017 tiedot omiin järjestelmiinsä. Näistä järjestelmistä tiedot siirretään Kirkkohallituksen tilastovuoden päätyttyä.

Taloustilastot (A7–A9) vuodelta 2016 annetaan nykyiseen tapaan Sertika-järjestelmään.

Vuosi 2018

Taloustilastot vuodelta 2017 saadaan suoraan Kirkon palvelukeskuksesta lukuun ottamatta metsätalouteen, haudanhoitosopimuksiin ja hautamaksuihin liittyviä tilastoja, jotka tallennetaan uudella sähköisellä tiedonkeruuohjelmistolla tammikuussa 2018.

Tilastouudistukseen ja toimintatilastojen vaiheistukseen liittyvissä asioissa voi ottaa yhteyttä tilastosihteeri Helena Kontioon, puh. 09 1802 254, [helena.kontio\(at\)evl.fi](mailto:helena.kontio(at)evl.fi) ja tilastosihteeri Anne Ronkaiseen, puh. 09 1802 251, [anne.ronkainen\(at\)evl.fi](mailto:anne.ronkainen(at)evl.fi).

Ohjeistus tilastojen tallentamisesta ja palauttamisesta annetaan joulukuussa 2015 julkaistavassa yleiskirjeessä.

KIRKKOHALLITUS

Jukka Keskitalo
kansliapäällikkö

Pirjo Pihlaja
kirkkoneuvos

ISSN 1797-0326